
Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Peters.

Mevrouw **Peters** (GroenLinks): Voorzitter. Mede namens de fractie van de SP wil ik u verzoeken om het verslag van het AO NAVO dat wij net hebben gehad, op de agenda van de vergadering te zetten. Vanavond willen wij nog over de moties kunnen stemmen.

De **voorzitter**: Ik ga mijn best doen, maar u realiseert zich dat het vandaag laat kan worden. Alle collega's moeten dan lang wachten. Niemand zal daar blij mee zijn.

Mevrouw **Peters** (GroenLinks): Ik beseft dat het laat kan worden, maar het is een heel korte motie.

De **voorzitter**: De heer Van Bommel staat achter u, letterlijk en figuurlijk. Wij zullen ons best doen om dit in te plannen.

Het woord is aan mevrouw Halsema.

Mevrouw **Halsema** (GroenLinks): Voorzitter. Zojuist werd mij bekend dat er een protocol bestaat tussen de ministeries en de commissie-Davids die onderzoek doet naar de Irakoorlog. Als dit klopt, heeft het er alle schijn van dat vier ministers de bevoegdheid krijgen tot censuur op delen uit de stukken die als staatsgeheim zouden kunnen worden gekwalificeerd. Ik weet niet zeker of het zo is, maar als dit het geval is, is dit rechtstreeks in strijd met afspraken die in de Kamer zijn gemaakt over de werkwijze en de vrijheid van de commissie-Davids.

Ik verzoek om een spoeddebat hierover met de minister-president. Ik realiseer me dat dit vandaag een tikje moeilijk wordt en vraag u daarom om dit voor dinsdag op de agenda te plaatsen.

Mevrouw **Kant** (SP): Voorzitter. Uiteraard steun ik dat verzoek. Het lijkt me allemaal behoorlijk in strijd met hetgeen we tot nu toe wisten, en ongewenst. Misschien, omdat dit debat niet eerder dan dinsdag kan, zou het dienstig kunnen zijn als er een brief van de regering met een toelichting komt vóór het debat.

De heer **Van Dam** (PvdA): Voorzitter. Ik heb inmiddels ook de heer Davids gehoord op de radio en elders in de media. Mijn analyse is iets anders. Volgens mij valt het wel mee, maar ik ben het met mevrouw Halsema eens dat de schijn zo snel mogelijk moet worden weggenomen. Ik steun dus het verzoek om een spoeddebat.

De heer **Pechtold** (D66): Voorzitter. Dat het op dit moment lijkt dat het rapport niet rechtstreeks naar ons zal komen maar dat er een aantal ministers tussen zullen zitten, staat haaks op wat in de Kamer is gezegd hierover. Voor mijn fractie is er dus alle reden om dit verzoek tot een spoeddebat te steunen.

De heer **Ten Broeke** (VVD): Voorzitter. Wij hebben dezelfde indruk als mevrouw Halsema. Maar om helemaal zeker te zijn, zouden wij graag informatie van de regering ontvangen in een brief.

Mevrouw **Spies** (CDA): Voorzitter. Ik sluit mij aan bij de woorden van de heer Van Dam.

Mevrouw **Ouwehand** (PvdD): Voorzitter. Ook wij maken ons zorgen over de berichten. Ook wij willen graag meer duidelijkheid en een spoeddebat.

De **voorzitter**: Het stenogram van dit gedeelte van de vergadering zal worden doorgeleid naar het kabinet. Ik zal dit spoeddebat plannen, met spreektijden van drie minuten per fractie.

Het woord is aan de heer Jansen.

De heer **Jansen** (SP): Voorzitter. Vanmorgen werd bekend dat elektriciteits- en gasbedrijven van de EU toch niet hun productie en levering volledig hoeven te splitsen. In Nederland is dit al gebeurd. We kunnen ons allemaal herinneren dat vorig jaar de motie-Hessels c.s. is aangenomen, waarin werd uitgesproken dat Nederlandse publieke energiebedrijven niet mogen worden verkocht aan buitenlandse ongesplitste energiebedrijven. De SP-fractie wil graag naar aanleiding van dit bericht een spoeddebat aanvragen, graag zo vroeg mogelijk in de volgende week.

De **voorzitter**: Ik deel hierbij mee dat volgens mijn informatie half april een verzamel-AO staat gepland. Het lijstje reeds gedane verzoeken is u ongetwijfeld bekend. Dit zal het niet makkelijk maken om het debat dat u verzoekt, volgende week te plannen. Maar ik zal andere leden ook het woord geven.

De heer **Atsma** (CDA): Ik heb dat bericht ook gelezen en kan mij daarom iets voorstellen bij de spoed die collega Jansen wil betrachten. Dit heeft ook alles te maken met de mededeling die de minister van Economische Zaken hier twee weken geleden deed over de overnameplannen van NUON. Volgende week moet daarover volgens mij een beslissing worden genomen. Ik vraag de heer Jansen of hij met mij van mening is dat de minister in een brief duidelijk moet maken wat de mogelijke consequenties zijn als het bericht dat vandaag in de media is verschenen, bewaarheid wordt. Ik wil de brief graag hebben vóór het debat. Het debat moet spoedig plaatsvinden, maar hoeft van mij niet plenair te worden gehouden. Dat kan in een commissiezaal.

De heer **Samsom** (PvdA): Ik sluit mij daarbij aan, vooral omdat het bericht dat de heer Jansen citeert, niet helemaal correct is. Er is geen besluit genomen. Door een paar onderhandelaars van het Europees Parlement en door een paar andere onderhandelaars is voorlopig iets afgesproken, dat nog geaccordeerd moet worden. Laat de minister maar precies toelichten hoe dit zit, hoe snel het gaat en wat de consequenties ervan zijn. Wij kunnen er wat mij betreft op dezelfde dag nog over spreken, het liefst in een commissiezaal. Dat zal sneller mogelijk zijn dan hier in de plenaire zaal.

De heer **Zijlstra** (VVD): De VVD-fractie wil er ook graag overleg over voeren. Dit hoeft inderdaad niet plenair te gebeuren, maar wel zo spoedig mogelijk, ook naar aanleiding van de brief. Wij zouden graag zien dat de minister ingaat op de splitsingsplannen van NUON die op dit moment voorliggen. Voor het eind van deze maand moet de minister hierover een besluit nemen. Ik

Voorzitter

wil weten wat de invloed van deze ontwikkeling daarop is.

De **voorzitter**: Mijnheer Jansen, u hebt geen steun voor een spoeddebat, maar wel voor een spoedig overleg.

De heer **Jansen** (SP): Ik kan meegaan in de suggestie van de heer Atsma. Ik stel voor dat wij spoedig een overleg houden, gezien de brede steun ervoor. Aansluitend kunnen wij er in een VAO nog wat uitspraken over doen.

De **voorzitter**: Aldus besloten. Het stenogram van dit gedeelte van de vergadering zal worden doorgeleid naar het kabinet.

Aan de orde is de voortzetting van het **debat** over de **maatregelen in het kader van de economische crisis**.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Voorzitter. Het is misschien verrassend om uit mijn mond te horen, maar ik wil vandaag beginnen met het uitspreken van waardering voor de heer Wientjes. Hij was vanochtend bij de hoorzitting en riep ons op om vandaag niet bezig te gaan met Haags kilometergedoe, maar om ons erop te richten om nu te doen wat nodig is voor werknemers, bedrijven en de mensen in het land. Ik heb deze oproep zo verstaan dat de heer Wientjes hem ook aan zichzelf en aan de vakbeweging deed. Ik denk dat het daarom nu gaat. Ik vind het eigenlijk jammer dat de heer Wilders zich niet aan deze oproep gehouden heeft. Wat vanochtend is gebeurd, wat ik overigens als buitengewoon schokkend voor het parlement ervaar, is een voorbeeld van Haags millimetergedoe. Ik begrijp er werkelijk niets van dat de heer Wilders zich uit het veld laat slaan door één opmerking van de heer Van Geel, terwijl de andere coalitiepartijen heel duidelijk stellen dat zij openstaan voor het debat. Ik vind dit eigenlijk vooral jammer voor de kiezers van de heer Wilders. Zij hadden er recht op dat vandaag hun mening hier werd verwoord.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Dat mevrouw Hamer het in haar mond durft te nemen dat het hier vandaag gaat over millimeterpolitiek! Mevrouw Hamer, dat hebt u zelf veroorzaakt, door steeds maar weer bij het kabinetsbeeraad aan te schuiven en door als drie fractievoorzitters van coalitiepartijen in de achterkamertjes dit hele akkoord dit te timmeren. Ik heb respect voor wat de heer Wilders heeft gedaan. Het is niet mijn manier. Dit is het hoogste orgaan van de democratie en hier moeten wij het gevecht met elkaar aangaan. Maar ik vind de toon die u hier aanslaat, helemaal niet kunnen. De werkgevers en de werknemers hebben aan tafel gezeten bij het kabinet voordat de Kamer werd ingelicht. Nu doet de heer Wientjes een oproep. Het is ieders goed recht om een oproep te doen, maar dat u nu juist degene moet zijn die daar achter gaat staan en dat u juist degene moet zijn die de heer Wientjes nodig heeft om ervoor te zorgen dat wij hier vandaag niet op een eerlijke manier debatteren ... Schaam u!

Mevrouw **Hamer** (PvdA): U bewijst weer eens dat u niet

kunt luisteren. Ik heb helemaal niet gezegd dat dit debat millimetergedoe is. Ik heb gerefereerd aan een oproep. Ik vind het toneelstuk dat hier door de heer Wilders is opgevoerd wel Haags millimetergedoe. Ik heb de heer Wilders geantwoord dat ik openstond voor alle suggesties die hij zou doen. Ik heb vanochtend voor het Kamerdebat met de heer Rutte een debat op tv gehad, waarin ik geluisterd heb naar iets wat in mijn ogen nog zeer omstrede was, omdat hij raakte aan het ontslagrecht. Ik heb er toch met hem over willen praten om te kijken of wij iets voor jongeren kunnen doen. U moet mij dus niet verwijten dat ik niet opensta voor wie dan ook en ook niet mijn uitspraak verdraaien.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik ben blij dat u dezelfde uitspraak die u eerder deed, nu gewoon nog een keer herhaalt. Ik heb u vanmorgen alleen horen zeggen dat u wilt luisteren naar de voorstellen van de Tweede Kamer, maar ...

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Dat is helemaal niet waar. U bewijst nu voor de derde keer dat u niet ...

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Mag ik even uitpraten? Dank u. Zo werkt dat, gewoon fatsoen. Dank u wel. Het gaat erom dat luisteren te weinig is. Wat gaat u doen met goede voorstellen die vanuit de oppositie naar voren worden gebracht?

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Als het echt goede voorstellen zijn, dan ga ik die, zoals ik altijd heb gedaan, meeondertekenen en dan ga ik ervoor knokken. Dat heb ik ook gedaan met het voorstel van mevrouw Halsema, en eerder met voorstellen van anderen. Ik heb de heer Rutte beloofd dat ik serieus naar zijn voorstel zal kijken. Ik kan u melden dat inmiddels wordt onderzocht of wij gezamenlijk tot een motie kunnen komen.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Het heeft dus zin om hier vanmiddag als oppositie voorstellen naar voren te brengen, voorstellen die u mee gaat nemen en waar u voor gaat knokken? Dat heeft zin? Dat hoor ik u echt letterlijk zeggen?

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Ja, en dat heb ik vanochtend al voor aanvang van het debat gezegd. Dat had de heer Wilders kunnen weten. Dat heb ik tegen hem gezegd toen hij hier aanstalten maakte om meteen al weg te lopen. Ik neem de heer Wilders kwalijk dat hij alleen luistert naar één opmerking van de heer Van Geel, die hij dan ook nog uit de context trekt, en dat hij niet ervan uitgaat dat wij hier gewoon zitten te doen wat wij horen te doen, namelijk ons voorstel verdedigen en ervoor knokken, maar ook: luisteren naar wat de oppositie te melden heeft en als het nodig is onze voorstellen aanpassen. Dat is parlementaire democratie.

Mevrouw **Verdonk** (Verdonk): Ik ben heel blij dat u dat zo zegt. Ik ben het ook helemaal met u eens, maar dan bent u toch ook wel met mij eens dat de opmerking van de heer Van Geel van vanmorgen wel heel erg arrogant was. Hij deed werkelijk de suggestie dat alles dichtgetimmerd was.

Mevrouw **Hamer** (PvdA): Ook naar de heer Van Geel had u misschien goed tussen de regels moeten luisteren. Des